

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Організація діяльності асистента вчителя
в інклюзивному освітньому середовищі»**

Освітня програма

«Спеціальна освіта»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта

Спеціалізація 016.01 Логопедія

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри професійної освіти
та інноваційних технологій
Протокол № 1 від “26” серпня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Організація діяльності асистента вчителя в інклюзивному освітньому середовищі
Освітня програма	Спеціальна освіта
Спеціалізація (за наявності)	016.01 Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	1 / 2 (д.ф.н.) 1 / 2 (з.ф.н)
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 14 год. / 4 год. Семінарські заняття – 18 год. / 8 год. Самостійна робота – 32 год. / 78 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=190&id_cou=8130

2. Опис дисципліни

Мета: оволодіння студентами компетентностями щодо концептуальних теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційно-методичних засад організації діяльності асистента вчителя; формування систематизованих наукових уявлень про сутність, основні завдання, напрями роботи з учнями з особливими освітніми потребами в загальноосвітніх закладах; ознайомлення з особливостями організації інклюзивного освітнього середовища; формування загальнокультурних та професійних компетенцій асистента вчителя; здійснення особистісно-мотиваційної, когнітивної та практичної підготовки майбутніх фахівців до реалізації інклюзивної моделі освіти.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Інклюзивне освітнє середовище: сутність та особливості	Сутність інклюзивного освітнього середовища та особливості його впровадження в ЗЗСО для забезпечення права кожної особи на освіту. Створення інклюзивного освітнього середовища задля гармонійного поєднання психолого-педагогічних умов, технічних засобів і ресурсів закладу освіти для організації освітнього процесу з особами, які мають особливі освітні потреби. Універсальний дизайн інклюзивного середовища. Значення, сутність та моделі спільного викладання.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування
2.	Тема 2. Асистент вчителя: посадова інструкція. Ролі та функції асистента вчителя в класі з інклюзивним навчанням	Обов'язки та функції асистента вчителя (законодавча база). Посада асистента вчителя. Асистент вчителя і асистент учні: спільне та відмінне.	Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, пройти тестування.
3.	Тема 3. Побудова ефективних взаємовідносин між учителем та асистентом учителя	Основні правила роботи, загальні організаційні питання та унормування змісту змісту діяльності учителя та асистента вчителя.	Опрацювати відповідні наукові джерела, пройти тестування, семінарське заняття.

4.	<p>Тема 4. Конструювання асистентом вчителя продуктивної взаємодії учнів класу з дитиною з особливими освітніми потребами.</p>	<p>Форми і методи роботи асистента вчителя у роботі з дітьми з особливими потребами. Організаційні умови підготовки учнів класу з інклюзивним навчанням до взаємодії з дитиною особливих потреб. Формування колективу учнів класу з інклюзивним навчанням: взаємодія і вплив. Адаптація учнів класу до спільного навчання і взаємодії. Виховання толерантного, суспільнопозитивного ставлення до дитини з особливими потребами з боку ровесників. Застосування педагогом інноваційних виховних технологій в роботі з усіма учнями класу з інклюзивним навчанням.</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, пройти тестування.</p>
5.	<p>Тема 5. Місце і роль асистента вчителя в організації діяльності міждисциплінарної команди спеціалістів</p>	<p>Спільне викладання в класі з інклюзивним навчанням: сутність та значення. Ефективне формування партнерських стосунків учасників процесу спільного викладання. Етапи розвитку стосунків у процесі спільного викладання. Ролі та обов'язки педагогів в практиці спільного викладання. Учні як співучителі. Моделі та форми спільного викладання. Форми планування спільного викладання. Переваги та труднощі у процесі спільного викладання.</p> <p>Складання індивідуального плану та програми розкитку дитини з ООП.</p>	<p>Опрацювати відповідні наукові джерела, обговорення на семінарі, пройти тестування.</p>

Всього за тиж-нь	1	5	1	5	2	5	2	5	3	5	2	5	1	3	1	4	5	100
																	0	

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери, ІТ-технології
Література	
<p>1. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014р. №1556 – VII. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2014. №37-38.</p> <p>2. Закон України «Про загальну середню освіту». Законодавчі акти України з питань освіти. Київ. Парлам. вид-во, 2004. С. 78 – 105.</p> <p>3. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017р. Київ: АЛЕРТА, 2018. 120с.</p> <p>4. Закон України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні» [Електронний ресурс].</p> <p>5. Закон України «Про охорону дитинства» [Електронний ресурс].</p> <p>6. Закон України «Про позашкільну освіту». Законодавчі акти України з питань освіти. Київ: Парлам. вид-во, 2004. С. 106 – 128.</p> <p>7. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді: Наказ МОН України від 16.06.2015 р. № 641 та Заходи щодо її реалізації / [Інтернет-ресурс].</p> <p>8. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Схвалена Кабміном України 14.12.2016р. №988-Р. / Інтернет-ресурс.</p> <p>9. Конвенція про права дитини, прийнята резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН від 20 листопада 1989 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_021</p> <p>10. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://oneu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/11/nsro_1221.pdf</p> <p>11. Положення про класного керівника навчального закладу системи загальної середньої освіти від 29.06.2006 р. / Інтернет-ресурс.</p> <p>12. Положення про загальноосвітній навчально-виховний заклад: Постанова Кабміну України від 27. 08. 2010 р. № 778 зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів № 28 від 22.01. 2014 р.</p> <p>13. Положення про спеціальну загальноосвітню школу (школу-інтернат) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України № 852 від 15.09.2008 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1219-08</p> <p>14. Положення про шкільну психолого-медико-педагогічну комісію,</p>	

затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 20.09.96 N 278 [Електронний ресурс].

15. Інклюзивне навчання дітей з порушенням зору: монографія. За ред. проф. Синьової та ін. К.: Кафедра, 2017. 320 с.

16. Колупаєва А. А. Основи інклюзивної освіти: навч.-метод. посіб. Київ: А.С.К., 2012. 308 с.

17. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі: навчально- методичний посібник. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 304 с.

18. Мартинчук О. Підготовка фахівця зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі: монографія. К.: Центр учбової літератури, 2018. 430 с.

19. Синьов В.М. Основи дефектології / В. М. Синьов, Г. М. Коберник. – К. :Вища шк., 1994 . – 141 с.

20. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студ. вищ.навч. закл. К. : Грамота, 2012. 503 с.

21. Таранченко О. М. Система спеціального навчання дітей зі зниженим слухом в Україні (історичний аспект): монографія. Київ: ЛІТО, 2008. 211 с.

22. Васянович Г. Педагогічна етика: нач. метод. посіб. Львів:Норма 2005, 344с.

23. Вишневський О.І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посіб. Дрогобич: Коло, 2003. 528 с.

24. Вовк Л. П. Словник навчально-педагогічних понять і термінів : метод. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2001. 83 с.

25. Гнатюк В. Концепція національного виховання учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Світ виховання*. 2007. № 4. С. 41 – 48.

26. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник Київ: Либідь, 1997. 376 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 каб. 104 тел. (0342) 54-12-35 https://kpoit.pnu.edu.ua kpoit@pnu.edu.ua
Викладач	Джус Оксана Володимирівна
Контактна інформація викладача	+380681045000 oksana.dzhus@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <p>Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</p> <p>Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <p>Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</p> <p>Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.</p> <p>Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності”.</p> <p>Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.).</p>

	<p>Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) – стор. 4-5.</p> <p>Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» - ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також за рішенням кафедри професійної освіти та інноваційних технологій студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок</p>

	зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) -
--	---

Викладач

Джус О.В.

Підпис – на паперовому варіанті документу